

Hüzünleri Bitiren İlahi İkram: “İSRA”

●● Handan Yalvaç Arıcı

26. ÜNİTE SİYER

SİYER / Hüzünleri Bitiren İlahi İkram: “İsra”	147
HİCRET / Mekke’den Ayrılış	149
MEDİNEYE DOĞRU / Sevr’den Kuba’ya, Kuba’dan Medine’ye Dalga Dalga Büyüyen Yolculuk	153
KURAN KAŞIFİNİN NOTLARI / Asr Sûresi	156
SİYEROGRAFİ	158

Mekke, tarihinde olmadığı kadar hüzünlü günlere şahitlik ediyordu. Sarsıntılı boykot yıllarından sonra, Peygamberlik görevinin 10. Yılında bu sefer de, arkasında bir dağ gibi duran amcası Ebu Talip bu dünyadan gitmişti. Amcasının hemen ardından da 25 senelik hayat arkadaşı, kalbinin sevinci Haticesi vefat etmişti. Bu acılar üzerine bir teselli umuduyla, İslam’ı tebliğ için Taif’e gitmiş, ama ne yazık ki oradan da mahzun dönmüştü.

Hz. Peygamberin üst üste yaşadığı üzüntüler karşısında zalimler; “Yaşasın Muhammed’in bütün gücü bitti!”,

“Artık Muhammed iflah olmaz, bütün dayanakları gitti!”, “Bundan sonra Muhammed’i düştüğü yerlerden kimse kaldıramaz!” diyerek mutluluk naraları atıyorlardı.

İnsanın yüreğine ateş düştüğü zaman hiç kimsenin sözünün gücü, elinin kuvveti o ateşi söndürmeye yetmezdi, yetemezdi. Hz. Peygamberin yüreğine ne çok ateş düşmüş, yüreği nasıl da yangın yerine dönmüştü. Yüreklere yangınlar ancak rahmet yağmurlarıyla sönebilirdi. Hz. Peygamber psikolojik olarak med-cezirler yaşamakta, toplumsal baskılar arttığı için gücünün tükendiğini hissetmekteydi.

İşte tam bu atmosferde gecenin bir bölümünde yaşanan bir gece yürüyüşüyle Hz. Peygamberin yüreğine bütün hüznüleri unutturacak rahmet damlaları inmişti.

Rabbimiz, psikolojik olarak çok zor bir dönemden geçen kuluna yaptığı özel ikramını İsrâ Sûresi'nin ilk ayetiyle anlatıyordu. "Bir gece, kendisine ayetlerimizin bir kısmını gösterelim diye kulunu (Hz. Muhammed'i) Mescid-i Haram'dan, çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya götüren Allah noksan sıfatlardan münezzehtir; O, gerçekten en iyi işiten, en iyi görendir."

Gece yürüyüşü anlamına gelen "İsrâ" kelimesinin kökü yükselmek, yücelmek anlamlarına gelmekteydi. Ayette anlatılan gece yürüyüşü, özel ve güzel bir kulun maddi ve manevi olarak yükselmesi idi. Bu öyle bir yükselişti ki; Hz. Peygamberin hem içindeki çıkmaz sokaklardan hem de toplumsal baskılarla örülen duvarlardan kurtulması, mutlak bir huzuru yakalamasıydı. Allah peygamberinin en daraldığı, en bunaldığı bir zamanda ayetlerinden bir kısmını yani ilahi kanunlarını, ilahi kudretini ona göstererek yüreğine teselli olmuş, kulunu desteklemişti.

Bir gece yürüyüşü hem hüznüleri bitirmiş hem de güzel günlerin habercisi olmuştu. Rabbimiz "Kulum sen 'Bittim' diyorsan Ben 'Yettim' diyorum." dercesine desteğini "İsrâ" gibi özel bir ödülle vermişti. Kuluna ilahi kudretini göstererek yüreğindeki kaygıları, korkuları, hüznüleri bitirmiş, o güzel kulun yüreğine ümit tohumları ekmiş, Allah'ın kudretinin her şeye galip geleceğini öğretmişti.

İnsanın en daraldığı, en bunaldığı yerde "Rabbim büyük, derdim küçük" diyerek Yaratanına sığınması bütün

üzüntüleri yüreğinden giderecek tek yoldu. Kulun bilmesi gereken; dertlerin küçük ve geçici olduğu, Rabbimizin ise en büyük kudret sahibi ve baki olduğuydu. Mademki Allah var, o zaman gam ve keder olmamalıydı.

İsrâ Hadisesi Hz. Peygamberin ruhuna huzur, yaşanan acılara, hüznülere teselli, Müslümanlar için yepyeni bir bahar olacak Hicretin de muştusu olmuştu.

Mekke'den Ayrılış

●● Hatice Güloğlu

Son din İslam'ın kâinata bir güneş gibi doğmasının üzerinden tam on iki yıl geçmişti. Hz. Muhammed'in bütün çabalarına rağmen Mekke'li müşrikler İslam'ın yayılmasını engelliyor, hatta Müslüman olanlara türlü eziyetler yapmaktan geri kalmıyorlardı. Artık mü'minler için Mekke, yaşanılmaz bir hal almıştı. Akabe Biatlerinden sonra Medineli Müslümanlar peygamberimizi ve diğer mü'min kardeşlerini kalıcı olarak Medine'ye davet ettiler. Hz. Muhammed ise Allah tarafından bir işaret bekliyordu. Allah Hicret emrini verince de Mekke'li Müslümanlar gruplar halinde ama gizlice ve genellikle gece vakitlerinde hicret etmeye başladılar.

Bu gidiş asla bir kaçış değildi. Bi-

lakis bir arayıştı. İslam'ın yayılması adına; çok onurlu ve haklı bir arayış... Yıl 622. Mekke'den Medine'ye ilk hicret eden kişi Ebu Seleme Abdullah bin Esed ve eşi olmuştu. Sonra mü'minler; anılarını, çocukluklarını, gençliklerini, evlerini, mallarını ve sevdikleri tüm şeyleri arkalarında bırakarak gruplar halinde bir bilinmeze doğru yol aldılar. Bu kararı vermek hiç kolay değildi. Fakat onlar rengârenk uçan kelebekler gibi umuda doğru yol almayı tercih etmişlerdi. Etraflarına umut saçmayı tercih etmişlerdi. Hicret eden kişiler arasında Hz. Ömer'de vardı. Kılıcını kuşanmış, Kâbe'ye giderek tavaf yapmış sonrada Mekke'li müşriklere meydan okumuştur: "İşte ben, ailemle birlikte Medine'ye hicret ediyorum. Çocuğunu yetim,

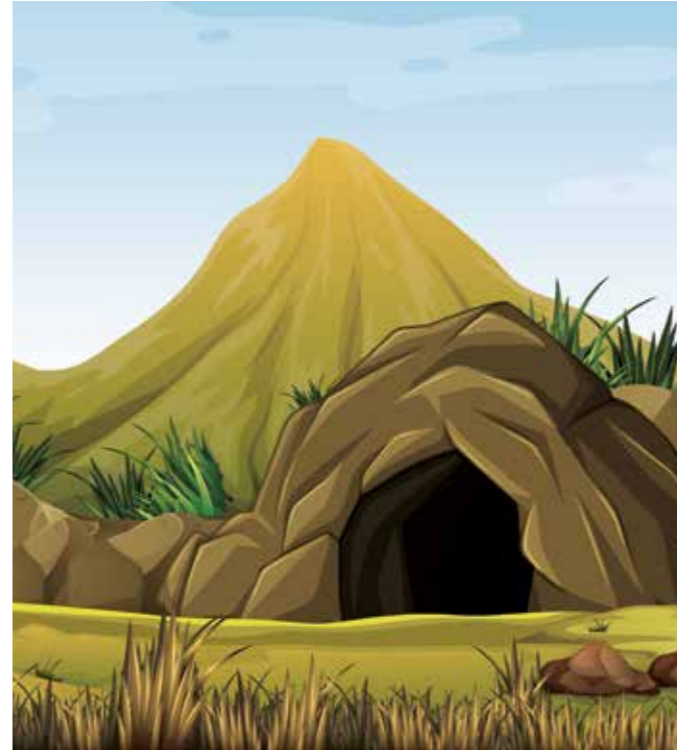
eşini dul, ana-babasını gözü yaşlı bırakmak isteyen varsa çıksın karşıma.” Hiç kimse engel olmaya cesaret edemedi. Böylelikle Hz. Ömer gündüz vakti yirmi kişilik bir grubu da yanına alarak ailesi ile birlikte Rabbi'nin emrine uyararak, arkasına bile bakmadan, umuda doğru yol alanlardan olmuştu. Geriye peygamberimiz ile birlikte ailesi, Hz. Ali, Hz. Ebu Bekir ve onların aileleri kalmıştı. Bir de birkaç düşkün ve yaşlı kimse... Hz. Ebu Bekir hicret için izin istemeye gittiğinde ise Allah Resulü O'na: “Bekle” demişti. “Zamanı var ey Ebu Bekir, bekle”...

Öğle vaktiydi, hava çok sıcaktı. Bu vakitlerde Mekke'de genellikle herkes evine çekilirdi. Aişe'nin gözleri, babası Hz. Ebu Bekir'e ilişti... Uzaklara bakıyordu sürekli ve oldukça da endişeli görünüyordu. Doğrusu Aişe daha önce babasını hiç böyle görmemişti. Onların sessizliğini bozan ise kapı sesi oldu. Bu vakitte gelen kim olabilirdi ki? Kapıyı açtıklarında Allah Resulü'nü karşılarında gördüler. Bu vakitte gelişine hepsi çok şaşırılmışlardı.

İki dost uzunca konuştu. Hz. Aişe ve ablası Hz. Esmâ ise uzaktan meraklı bakışlarla onları izliyor, neler olup bittiğini anlamaya çalışıyorlardı. Babaları zaman zaman yerinde duramıyor, kalkıp dolaşıp tekrar oturuyordu. İkisinin de üzerine sanki büyük bir yükün ağırlığı çökmüş gibiydi. Bir müddet sonra Hz. Ebu Bekir; kızları Esmâ ve Aişe ile oğlu Abdullah'ı yanlarına çağırdı. Durum gerçekten de ciddiydi. Mekkeli müşrikler Hz. Muhammed'i o günün gecesinde öldürme kararı almışlardı. Allah ise peygamberine artık Medine'ye hicret etmesini emrediyordu. Fakat bu yolculuğun çok gizli tutulması gerekiyordu. Planlar yapıldı, kararlar alındı. Herkes yapması gereken görevi biliyordu. O gün öyle bir gündü ki, Ebu Bekir Sıddık'ın tüm aile halkı Allah'ın peygamberine adeta kalkan olmuştu.

Karşılıklı durmuşlardı. Allah Resulü elleri ile Hz. Ali'nin iki omzunu sıkıca tutmuş, gözlerinin içine bir baba şefkati ile bakıyordu. Kendi öz çocuğu gibi severdi O'nu. Zaten amcasının da emanetiydi. Uzunca konuştular. Hz. Ali kendisine düşen görevi gayet iyi anlamıştı. Hali, tavrı ise görülmeğe değerdi doğrusu. Başı dimdikti ve korkusuz bakışlar salıyordu etrafına... Adeta korkuya meydan okuyordu.

Akşam olduğunda Mekkeli müşriklerin tuttuğu paralı katiller Hz. Muhammed'in evinin etrafında birikmeye başladılar. Allah Resulü Hz. Ali'yi emanetleri sahiplerine teslim edip ondan sonra Mekke'den ayrılması noktasında sıkıca tembihledi. Sonra da planladıkları gibi Hz. Ali'yi kendi yatağına yatırdı. Sonra O'na: “Korkma ey

Ali, Allah'ın izni ile sana bir şey olmayacak. Onların derdi benimle.” dedi. Hz. Ali: “Ben Allah'tan başka kimseden korkmam” diye cevap verdi. Gözleri çakmak çakmaktı. Vakit bir hayli geçmiş, karanlık iyice çökmüş, ayrılık vakti gelmişti. Allah Resulü Yasin Suresi'nin ilk dokuz ayetini okuyarak evden ayrıldı. Kapıda bekleyenlerin gözleri önünde evden çıkmış fakat hiçbiri onu fark edememişti. Kararlaştırdıkları yerde Hz. Ebu Bekir'le buluştular. Bu kutlu yolculukta ona Ebu Bekir Sıddık eşlik edecekti.

Planları belliydi. Peşlerinden gelecek olanları şaşırtmak için Medine istikametine giden yolun tam tersi yönünde bulunan Sevr Dağına yöneldiler. Burada birkaç gün kalıp, takipten kurtulunca yolculuklarına devam edeceklerdi. Yanlarında Hz. Esmâ'nın hazırladığı azıktan başka hiçbir şeyleri yoktu. Yaklaşık iki saat yol gittiler. Neredeyse Sevr Dağı'nın tepesine yaklaşmışlardı. Bir mağara

bulup içine yerleştiler. Mağara o kadar küçüktü ki ikisi zor sığmıştı. Hz. Muhammed dinlenmek için başını Hz. Ebu Bekir'in dizlerine koyup iki büklüm öylece uzandı. Aralarında uzunca bir sessizlik olmuştu. İkisi de oldukça düşünceli ve sıkıntılıydılar. Sessizliği bozan Hz. Ebu Bekir oldu : “Ey Allah'ın Resulü, çok korkuyorum” dedi sesi titreyerek. Bunun üzerine Allah Resulü asırlar boyunca tüm mü'minlere ışık olacak şu sözlerle O'na cevap verdi: “Korkma, Allah bizimle beraberdir.”

Sabah olduğunda Hz. Muhammed'in kapısının önünde bekleyen azılı katiller, bir gariplik olduğunu anladılar. Zira Hz. Muhammed her gün sabah namazı vakti evinden çıkar Kâbe'ye giderdi. O gün ise evden çıkmamıştı. Kapıyı kırıp içeriye girmeye karar verdiler. İçeriye girdiklerinde Hz. Ali ile karşılaşınca büyük şok yaşadılar. Hz. Muhammed gözlerinin önünden öylece geçip gitmiş, haberleri bile olmamıştı. Bunun üzerine Mekkeli müşrikler peygamberimizi yakalayana yüz deve ödül vereceklerini vaat edip, etrafa duyurdular. Kalpleri kin ve nefretle doluydu. İşte bundan sonra Mekke'de ne kadar azılı katil, gözü dönmüş cani varsa hepsi onları aramak için yollara düştü. Hem de ne aramak! Dağ, taş, bayır, mağara hatta kovuklara bile bakıyorlardı.

Gün doğmak üzereydi. Onlar ise mağaranın içinde Rablerine sığınmış, dualar ederek bekliyorlardı. Sabahtan beri bir örümcek hararetili bir şekilde mağaranın girişine ağ örüyor, onlar ise hayretler içerisinde onu izliyorlardı. Güvercinler ise mağaranın üzerinde uçuşup duruyorlardı.

Yuva yapıyor olmalıydılar. Uzak-tan birtakım sesler duymuşlar, birilerinin geldiğini anlamışlardı. Evet, evet konuşmalarına bakılırsa onları arıyorlardı. Yakınlarında bulunan tüm mağaralara ve taş aralarına baktılar. Nihayet onların bulunduğu mağaranın önüne geldiler. Konuşmaları içeriden net bir şekilde duyuluyordu. Hatta eğilseler onları rahat bir şekilde görebilirlerdi. İkisi de nefesini tutmuş, onları izliyordu. İçlerinden iz aramakta uzman olanı: "İzlerin burada bittiğinden eminim, içeride olmalılar" dedi. İçlerinden lider olanı söze girdi: "Görmüyor musun, kapıdaki örümcek ağını? Eminim bu ağ Muhammed doğduğundan beri buradadır. Hem yabani güvercinler insan bulunan yere yuva yapmazlar. Haydi, vakit kaybetmeyelim, buradan gidelim. Zira bakacağımız daha çok yer var" dedi. Hızlıca oradan uzaklaştılar. Öyle hiddetli halleri vardı ki, gözleri dönmüş, kalpleri kararmış... Fakat Allah bir örümcek ve güvercini vesile kılarak sevdiği kullarını bu merhametsiz insanlardan muhafaza etmişti. Öyle ya, Allah'ın yanında olduğu bir kula kim ne yapabilirdi ki?

Gece boyunca hiç uyumamıştı Abdullah. Sabah erkenden müşriklerin toplantı yaptığı Darünnedve'nin yakınlarına giderek etrafı izlemeye başladı. Öyle ya Allah Resulü ona çok önemli bir görev vermişti. Müşriklerin planlarını öğrenip, Allah Resulüne haber verecekti. O sıralarda ergenliğe geçmek üzere olan bir çocuktuktu. Bu nedenle de kimse onun ortalıkta dolaşmasından şüphelenmiyor, her şeyi yanında konuşuyorlardı. Gün boyunca yanlarından ayrılmamış, planladıkları ne varsa öğrenmişti. Gece karanlığı çökünce ablası

Esmâ'nın hazırladığı yol azığını da yanına alıp Sevr mağarasına doğru yola çıktı. Korkudan eser yoktu. Yırtıcı hayvan, yılan, çıyan umurunda bile değildi. Mağaraya geldiğinde onların durumunu iyi görünce gözyaşlarını tutamadı. İkisinin ortasına girerek sıkıca sarıldı... Müşriklerin tüm planlarını, onları nerelerde aradıklarını anlattı. Çok tatlı, çocukça halleri vardı. O anlattıkça Allah Resulü Abdullah'ın başını okşuyor, bazen takdir edici sözler söylüyor, büyük bir insanı dinler gibi dikkatle onu dinliyordu.

Sabah gün ışıyınca Abdullah mağaradan ayrıldı. Hz. Ebu Bekir'in çobanı ise koyunlarını oralarda otlatıyor, ayak izlerini siliyordu. Üç gün boyunca bu şekilde devam ettiler. Üç günün sonunda Müşrikler umudu kesip arama çalışmalarına son verdi. Artık Mekke'den ayrılma zamanı gelmişti.

Kalbi hüznü peygamber, Sevr Dağı'ndan Mekke'ye doğru mahzun mahzun baktı. Ne düşündü bilinmez. Ama doğduğu, sevdiği yerlerden ayrılmanın hüznü çökmüştü içine... Sonra dilinden şu kelimeler döküldü usulca: "Ey Mekke, bana senden daha sevgili daha güzel bir yurt yoktur. Çıkarılmaya zorlanmamış olsaydım, senden asla ayrılmaz, senden başka yeri yurt edinmezdim."

Hz. Ebu Bekir O'nu izlerken, gözlerinden iki damla yaş düştü yanaklarına. Usulca fısıldadı: "Belki bir gün bu kuşların, güvercinlerin, örümceklerin bile sana sevdalı olduğu şehre tekrar kavuşursun." Gülümsedi sonra, gözleri ışı ışıldı: "Unutmadım Ya Rasulallah! Korkmuyorum, hatta umutluyum. Biliyorum Allah bizimle beraberdir."

Sevr'den Kuba'ya, Kuba'dan Medine'ye Dalga Dalga Büyüyen Yolculuk

● ● Esmâ Budak

İki dostun ve kâinatın kenetlendiği mağaranın girişinde beyaz bir gölge belirdi. Beyaz gölge olur mu demeyin, dostsa gelen eğer gölgesi de beyaz olur. Bu beyaz gölgenin sahibi Hicret yolunda onlara kılavuzluk edecek Abdullah b. Uraykıt'dır. Develeriyle birlikte Sevr'e gelmiştir. Artık Hicret'e devam etme vaktidir. Peygamberimiz, zalimlerin hain planlarını bozmak için Yesrib'e (Medine'ye) farklı bir yoldan gitmeyi önerir. Bu akıllıca seçilmiş rota benimsenir ve hemen develerle sahil istikametinde yola koyulurlar. Sarp dağ geçitlerini aşarlar, kızgın çölün ortasından süzülerek geçerler. Hiç kimse onların bu meşakkatli yollardan geçeceğini hayal bile edemezken onlar kendilerinden emin, Allah'a teslim Yesrib'e doğru ilerlemektedirler. Müşriklerin bütün engelleri ve engellemeleri boşunadır. Onlara en çok yaklaşan Sürâka b. Mâlik de pes edip geri döner. **Bunların hiç biri bilmez ki; Hak üzere olana kâinat eşlik eder, kol kanat gerer.**

Zorlu yolculuk devam ederken birden karşısına Eslem kabilesinin reisi Büreyde b. Husayb çıkar. "Burası bizim topraklarımız, durun bakalım!" diyerek önlerini keser. Peygamberimiz tüm nezaketi ve erdemi ile onlarla konuşur. O konuştuğunda karşındakilerin yürekleri yumuşar, zihinlerinde aydınlanmalar başlar. Artık onlar da Müslümanların kafilesindedirler. "Bu yolculukta biz de sizinleyiz!" derler. Büreyde, kendi topraklarından ayrılıncaya kadar Peygamberimizin kafilesine eşlik eder. Bir koruyucu nefer de o olur.

Hicret yolu aydınlık yoldur, artık. Adımlar ulaştıkları yere dostluk, kardeşlik taşır. Hicret yoluyla kervan yolunun kesiştiği Cuhfe mevkiine vardıkları an bambaşka bir duygu yayılır etrafa. Allah'ın Habibi, Mekke yolunu hatırlar. Özlemle doğduğu, büyüdüğü, mutlu bir yuva kurduğu, cisil cisil inen ayetlerle yeşeren şehre doğru bakar. Yüreğini büyük bir üzüntü kaplar. Allah, Habibini hiç hüznüyle yalnız bırakır mı? Hüznün kuraklaştırdığı, çatlamış gönül toprağına bir ayet düşürür. Evet, Allah Kasas Suresinin 85. Ayetiyle serinletir Resulünün yüreğini. "Kur'an'ı sana farz kılan Allah, şüphesiz seni dönülecek bir yere döndürecektir. De ki: "Rabbim hidayetle geleni ve apaçık bir sapıklık içinde olanı daha iyi bilir."

Allah'ın Habibi'nin yüreği serinlese de Yesrib'de yürekler özlemle kavrulmaya başlamıştır. Allah'ın Habibi'nin hicret yolunda olması ve hâlâ Yesrib'e ulaşamaması herkesi tedirgin etmektedir. Bu endişe

tüm Yesrib'e yayılır. Her sabah Mekke yolu üzerindeki Harre mevkiine çıkıp sığağın şiddetlendiği vakte kadar yolunu gözlemeye başlarlar. Gönüllerden dualar yükselir. "Allah'ım Habibini bize ulaştır."

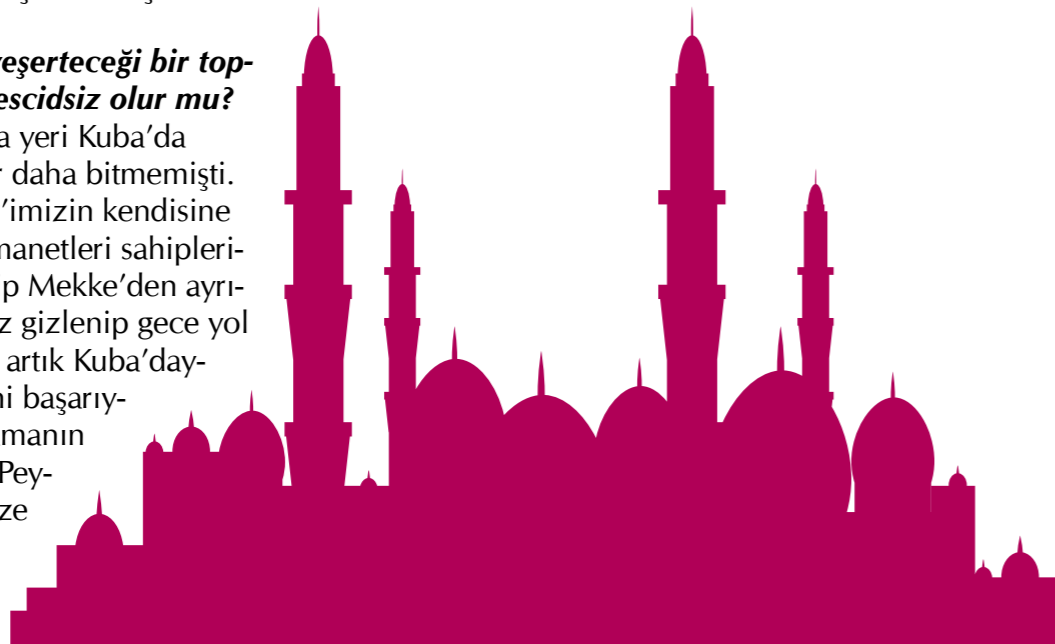
Sevr'den yola çıkmalı yedi gün olmuştur. Müslümanlar yollara döküldüler, gözlediler. Güneşin yakıcı sığağına dayanamayıp boyunları bükük evlerine döndüler. Tam bu sırada üç katlı bir evin damında bulunan Yahudi kız, yaklaşmakta olan kafileyi gördü. Küçük kız çevresindeki endişeli Müslüman komşularına hemen seslendi. "Geliyorlar, geliyorlar! Beklediğiniz kabile geliyor!"

Bunu duyan Müslümanlar Harre'ye doğru koşmaya başladılar. Hz. Peygamber, Yesrib'e bir saatlik mesafede bulunan Kuba'daydı. Müslümanlarla ilk karşılaşması Kuba'da gerçekleşiyordu. Artık yeni bir dönem başlıyordu. Hep birlikte, kardeşçe, barış içinde yaşama imkânı doğuyordu. Daha Yesrib'e gelmeden huzur iklimi buram buram yayılıyordu.

Peygamberimiz Kuba'da Külsûm b. Hidm'in evine misafir oldu. Birkaç gün bu kasabada kalmaya karar verdi. Bu ilk buluşma yerine Müslümanlığa yaraşır bir iz, bu yeni başlangıca tertemiz bir iz bırakmak istiyordu. Hemen herkesi topladı ve mescit inşasına başladı.

Ayetlerin yeşerteceği bir toplum hiç mescidsiz olur mu?

İlk kavuşma yeri Kuba'da kavuşmalar daha bitmemişti. Peygamber'imizin kendisine bıraktığı emanetleri sahiplerine iade edip Mekke'den ayrılan, gündüz gizlenip gece yol alan Ali de artık Kuba'daydı. Görevini başarıyla tamamlamanın huzuruyla Peygamberimize sarıldı. Ali ile birlikte annesi

Fâtıma, Peygamber'imizin hanımı Sevde, kızları Fâtıma ve Ümmü Külsûm ve Ebu Bekir'in ailesi de gelmişlerdi. Peygamberimiz Hz. Ebu Bekir ile çıktığı hicret yolculuğunda artık kalabalık bir kabile olarak ilerliyordu. Ve Allah bu mescide ve orada bulunanlara ayetiyle iltifatta bulunuyordu. "Ta ilk gününde takva temeli üzerine kurulan (Kuba'daki) mescid, namaz kılmana daha lâyıktır. Orada temiz olmayı sevenler vardır. Allah da temiz olanları sever." (Tevbe 9/108)

Kabile, Cuma günü Kubâ'dan Yesrib'e hareket etti. Yolda Sâlim b. Avfoğulları'na ait Rânûnâ vadisinde öğle vakti girdi. Peygamberimiz hemen safları dizdirdi. Burada arka arkaya iki hutbe okuyarak ilk Cuma Namazını kıldırdı. Peygamberimiz bu ilk hutbesinde Allah'a hamd ve sena ettikten sonra;

"Ey insanlar! Kendiniz için, önden ahiret azığı olacak şeyler gönderiniz. Biliniz ki, her biriniz ölecek ve davarını çobansız bırakacaktır! Sonra Rabbi ona aracısız olarak: 'Sana Rasûlüm gelip emirlerimi tebliğ etmedi mi? Ben sana mal verdim, ihşanda buldum. Sen kendin için ahiret azığı olarak ne gönderdin?' buyuracak. O da, sağına soluna bakacak, hiçbir şey göremeyecek! Sonra önüne bakacak.

Önünde de cehennemden başka bir şey göremeyecek! Öyle ise yarım hurma ile de olsa cehennemden kendisini korumaya gücü yeten kimse, hemen o hayrı işlesin! Onu bulamayan da güzel bir sözle kendisini korumaya çalışsın. Çünkü bir iyiliğe on mislinden yedi yüz misline kadar sevap verilir! Selam ve Allah'ın rahmet ve bereketi üzerine olsun! "Allah'a hamdolsun! O'na hamd eder ve O'ndan yardım dilerim. Nefislerimizin şerlerinden ve kötü amellerinden Allah'a sığınırım. Allah'ın doğru yola ilettiğini hiç kimse saptıramaz! Saptırdığını da hiç kimse doğru yola iletmez! Şahadet ederim ki: Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur! O, birdir; O'nun ortağı yoktur! Sözlerin en güzeli, Yüce Allah'ın Kitabıdır. Allah kimin kalbini Kur'an'la süsler ve onu küfürden sonra İslâmiyet'e girderir, o da Kur'an'ı insanların sözlerine tercih ederse, işte o kimse felah bulmuş, kurtulmuştur. Doğrusu, Kitabullah sözlerin en güzeli, en belağatlısıdır. Allah'ın sevdiğini seviniz! Allah'ı candan gönülden seviniz! Allah'ın kelamından, zikrinden usanmayın! Allah'ın kelamından, kalbinize kasvet ve darlık gelmesin! Çünkü Allah'ın kelamı, her şeyin üstünü ayırıp seçer, amellerin hayırlısını, kulların seçkinlerini, kıssaların iyisini zikreder. Helal ve haram olan her şeyi beyan eyler. Artık Allah'a ibadet ediniz ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. O'ndan gereği gibi sakının. Dilinizle söylediğiniz güzel sözlerinizle Allah'ı tasdik ve ikrar ediniz. Allah'ın ihşan ettiği rahmetle birbirinizi seviniz. Muhakkak biliniz ki: Allah, ahdinin bozulmasına gazap eder. Selam sizlere!"

Rasulullah daha sonra insanların ahirette muhakkak hesaba çekileceğini, herkesin emri altındakilerden sorumlu olduğunu, öldükten sonra dünyada yapılan iyi davranışlardan başka hiç bir şeyin fayda vermeyeceğini ve büyük-küçük demeden iyilik yarışına girilmesini, ahiret için hazırlıklı olunması gerektiğini söyledi.

Namazdan sonra Yesrib'e büyüyen bir

dalga gibi saf saf, kol kola, yürek yüreğe hareket etti. Namazla vuslat inşa ediliyordu. Artık hicret yolu dalga dalga büyüyen ilim yoluydu, doğruluk ve iyilik yoluydu.

Yesrib artık dayanamıyordu. Bitsin istiyordu bu özlem. Artık ayetler çisil çisil Yesrib'e yağsın, Yesrib yeşersin, medenileşsin, Medine olsun istiyordu. Ağaçların, evlerin üzerinde yaşlı-genç, kadın-çocuk herkes çıkmış son dalganın onları sarmasını bekliyorlardı. Derken Allah'ın Rasulü göründü. Defler, çığlıklar, şükürler, dualar birbirine karıştı. Yesrib'de görülmemiş bir şenlik ve bayram havası yaşanıyor. Çocuklar büyük bir sevinç içerisinde Allah'ın yüce elçisine; "Seni Seviyoruz!" diye seslendiler. Allah'ın Habibi mübarek gözlerini onlara sevgiyle çevirdi; "Ben de sizleri seviyorum" diyerek sarıldı. Bu sırada "Veda tepelerinden ay doğdu üzerimize/Allah'a davet sürdükçe şükretmek vacip bize/Ey gönderilen kutlu elçi/Sana itaat etmek düşer hepimize/Aramıza hoş geldin, şeref verdin şehrimize" kasidesi yere, göğe, evrene yayılıyordu...

Sizce hicret ve dalgaların kıyıya vurması arasında ne gibi bir benzerlik vardır?

Metni düşünerek aşağıdaki boş çerçeveye yazınız.

Asr Sûresi

●● Esmâ Budak

SURENİN İSİMLERİ:

Asr: Adını ilk ayetinden alıyor. Asr (asır) kelimesi isim olarak "mutlak zaman, içinde bulunulan zaman, gece, sabah, akşam, ikinci vakti, ikinci namazı..." gibi anlamlara gelir. Mastar olarak da: "Hapsetmek, yasaklamak, vergi vermek, sıkıp suyunu çıkarmak, hasat, bir şeyin özünü çıkarmak" manalarına gelir.

AYET SAYISI: 3

Kuran'ın en kısa üç suresinden (Kevser, Asr ve Nasr) biridir.

Nüzul Yeri: Mekkidir. İnşirâh sûresinden sonra Mekke'de inmiştir. Birinci yılın sonu, ikinci yılın başında nazil olan 16. suredir. Beled Suresi ile arasında benzerlikler vardır.

Not: İmam-ı Şâfiî Asr suresi için "Kur'an-ı Kerimde başka hiç bir sure nazil olmasaydı, şu pek kısa olan Asr suresi bile, insanların dünya ve ahiret saadetlerini temine yeterdi. Bu sure, Kur'an-ı Kerimin bütün ilimlerini ihtiva eder." demiş. Allah yine 3 ayette neredeyse Kur'an'ı toplamış, özünü anlatmış. Diğer üç ayetli surelerden Kevser; Peygamberimizin sıkıntılara karşı duruşunu, sonuçta oluşan bolluk ve bereketi anlatıyordu. Nasr Suresi Müslümanların en kötü günlerinde geliyor ve zaferi, zafer duruşunu müjdeliyor. Asr suresi ise sabırla zamana adını yazdırmanın tüyolarını veriyor. Bu kısa surelerin hepsi sayfalarca anlatılacak sureler. Konular arasındaki bağlantı da çok ilginç! ★ Bu sureyi gündeminde tut!

KISA AÇIKLAMASI

وَالْعَصْرِ ١

1: Vel asri. "Asra yemin olsun."

► Allah'ın üzerine yemin ettiği her şey çok önemli. Dikkat etmek lazım. "Asr", çok şey anlatıyor.

a) "İnsanlığın ikindisi" manasında bakarsak; insanlığın sabahı Hz. Adem'le başladı, kuşluğu Hz. Nuh'la, öğlesi Hz. İbrahim'le devam etti, ikindisi Hz. Muhammed oldu. Gün bitiyor artık. Demek ki son dönem insanları olarak Peygamberimizin dönemindeki aydınlığı devam ettirmemiz gerekiyor. **Çok Vurucu!**

b) "Günün ikindisi" anlamı, akşamın yakın

olduğunu haber verir. 24 saatlik bir gün bize ölümü ve yaşamı anlatan ibretli işaretlerle dolu. Bir günün gündüzü hayata, gecesini berzaha, sabahı öldükten sonra dirilmeye işaret. Yani günümüzü gecemizi, 24 saatimizi akıllıca kullanıp ziyan etmememiz isteniyor. Sonuçta bir gün gibi, ömür de bitecek ve ahirette bu dünyada yaptıklarımız ile karşılaşacağız. **Sağlam Uyarı!**

c) "Hasılat zamanı" anlamı da Kıyamete işaret eder, o halde. Kıyamet hasılat toplama, dünyada ekilip biçilenlerin ortaya dökülme vakti. **Harika!**

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ٢

2: İnnel insâne le fi husr (husrin).

"Muhakkak ki insan, gerçekten hüsrandır."

► Hüsrân; kar beklerken zarara uğramaktır. Asr'a yemin ettikten sonra bu ayeti Allah'ımın söylemesi bir tek manaya gelir. O da biz insanların zamanı doğru kullanmada hep işlemler hatası verdiğimiz, bir yerlerde hep hataya düştüğümüzdür. **Aman Dikkat!**

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ ٣

3: İllellezîne âmenû ve amilus sâlihâti ve tevâsav bil hakkı ve tevâsav bis sabrı. "Ancak iman edip salih amellerde bulunanlar, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve birbirlerine sabrı tavsiye edenler başka."

► Veee işte Allah'ın bizi yanlışa düşmekten, hüsrana uğramaktan kurtaracak formül ayeti.

1. Samimi bir şekilde iman etmek; Tüm zamanı, evreni yaratanın Allah olduğunun ve mutlak son da Allah'a hesap vereceğimizin farkında olmak, ona göre yaşamak.

2. İyi işler yapmak, yani Allah'ın, dinin, aklın ve vicdanın emrettiklerini yerine getirmek, yasakladıklarından kaçınmak.

3. Hakkı tavsiye etmek; kendine ve insanlara inançta, bilgide ve ahlâkta hakkı yani gerçeği ve doğruyu aktarmak. Adalet terazisini hassas ayarında çalıştırmak.

4. Sabrı tavsiye etmek; dünya hayatının çeşitli şartları, maddî ve mânevî zorlukları, sapıncı duygular, hata ve suç sebeplerine karşı sabır göstermek ve sabır önerisinde, desteğinde bulunmak. İbadetlere de sabırla devam etmek. İşte Bu Kadar...

Bu Sureyi Ne Zaman, Nerede Okuyabilirsiniz?

Sûrede insanların zararda oldukları, bu kötü durumdan kimlerin kurtulacakları haber veriliyor. İşte bu yüzden sağlam bir imana sahip olabilmek, salih amel işlemek için, hak üzere sabırlı olmak, hakkı ve sabrı tavsiye edebilmek için, dayanıklılığımızı arttırmak, zorluklara meydan okumak için bu sureyi okuyabiliriz. Zamanı doğru ve verimli planlamaya çalıştığımızda okumakta işimize yarayabilir;) Zarara uğramamak, hüsrana düşmemek için yaşasın Asr Suresi!

Ha bir de arkadaşlarımızla bir araya geldiğimizde, ayrılp vedalaşmadan önce okuyup Surede verilen hüsrandan kurtuluş formülünü (İnsan ziyandadır. Ancak iman edenler, salih amel işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve birbirlerine sabrı tavsiye edenler hariç) birbirimize hatırlatırsak ashab-ı kiramın yaptığını yapmış oluruz:

SENİN NOTUN:

Bu sûrede seni en çok etkileyen şeyleri ve duygularını not edebilirsin. Haydi, hemen başla...

.....

.....

.....

.....

SIYEROGRAFI

●● Nurullah Bora

...-621

Bu yıl İsrâ ve Mirâç olayları gerçekleşmişti. Gece yürüyüşü anlamına gelen İsrâ suresinde de bu olaydan beshedilir. Bu gecede Peygamberimiz Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksa'ya gelmiştir. Namaz bu gecede farz kılınmıştı.

621

Peygamberimiz zor şartlar altında da olsa İslam'ı anlatıyordu. Medine'den gelen bir grup Peygamberimizle Akabe denen yerde buluştu. Orada Peygamberimizden İslam'ı öğrendiler. Gruptaki 6 kişi de Müslüman oldu. Medineliler bir dahaki sene aynı yerde buluşmak üzere söz verediler. Mus'ab b. Umeyr de İslam'ı öğretmek üzere onlarla birlikte gitti.

622

Medineli Müslümanlar bir sonraki yıl sözleştikleri gibi yine Akabe'de peygamberimizle buluştular. Sayıları oldukça artmıştı. Peygamberimizi ve Müslümanlar'ı Medine'ye davet ettiler. Peygamberimiz onlardan İslami bazı temel prensiplere uyma konusunda, kendisini ve diğer Müslümanları koruma konusunda söz aldı.

622

Medine'li Müslümanların daveti üzerine Peygamberimiz kendisi büyük bir tehlike altında olmasına rağmen hicret konusunda önceliği diğer Müslümanlara vermiştir. Mekkeli Müslümanları gruplar halinde gizlice Medine'ye gönderdikten sonra Hz. Ebubekir'le birlikte yola çıkmıştır. Peygamberimiz kendisine teslim edilmiş emanetleri sahiplerine vermesi için Hz. Ali'yi bırakmıştır.

622

Mekkeli Müşrikler Peygamberimizi yakalayanlara ödül vadetmişti. Birçok ödül avcısı bu nedenle yollara düşmüştü. Ancak Peygamberimiz beklenenin tersine bir yol takip etmiş ve Hz. Ebubekir ile birlikte Sevr mağarasına saklanmıştı. Bir grup ödül avcısı iyi iz süren bir rehberle Sevr mağarasının önüne kadar gelmişlerdi. Ancak müşrikler mağaranın ağzını kapatan güvercin yuvası ve örümcek ağını görüp geri dönmüşlerdi.

622

Peygamberimiz Hz. Ebubekir ile birlikte bir süre daha Sevr mağarasında kaldı. Tehlikenin geçtiğini düşününce Medine'ye doğru yola çıktılar. Kuba'ya vardıklarında burada Müslümanların ilk mescidi olan Kuba Mescidi'ni inşa ettiler. Sonrasında ulaştıkları Ranuna vadisinde ise Peygamberimiz ilk Cuma namazını kıldırmıştır.

622

Medine'deki Müslümanlar heyecan ve endişe içerisinde İslam Peygamberinin yolunu gözlüyorlardı. Hurma ağaçlarının tepelerine çıkmış olan gençler uzaktan görünen Peygamber Efendimizi müjdeleyince Müslümanlar hep bir ağızdan "Taleal bedru aleyna"yı söylemeye başladı. Özlem giderenlerin en şanslısı Ebu Eyyûb El-Ensari olmuştu. Peygamberimiz onun evinde misafir olacaktı.

